

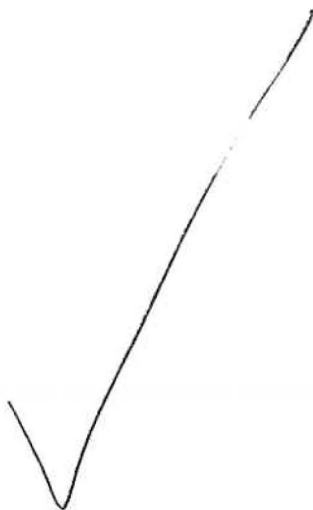

Ministerie van Justitie

Projectplan Implementatie dataretentie

Versie 1.0

Datum	11 mei 2009
Status	Concept

1.1. 1970. 1.1.1.

Colofon

Afzendgegevens

Algemene Leiding

Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

Projectnaam

Data-Retentie

Ons kenmerk

ntb

Versie	Status	Datum	
0.1	Concept	13 januari 2009	Ter bespreking met deelnemers
0.2	Concept	30 januari 2009	Na gesprekken met de deelnemers
0.3	Concept	1 april 2009	Ter bespreking in overleg 9 april
0.4	Concept	21 april 2009	Ter review Projectteam
1.0	Definitief	11 mei 2009	Definitief

Inhoud

1	<i>Inleiding en achtergrond project</i>	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	Mandaat: Verkeerstoren & Dataretentie	10
2	<i>Projectdefinitie</i>	11
2.1	Probleemstelling	11
2.1.1		11
2.1.2		11
2.1.3		11
2.1.4		11
2.1.5		12
2.1.6		12
2.1.7		12
2.2	Betrokken partijen	12
2.3	Doelstellingen	13
2.4	Projectbereik	13
2.5	Afhankelijkheden	14
3	<i>Aanpak en planning</i>	15
3.1	Nadere analyse en ontleding	15
3.2	Globale aanpak	15
3.3	Historische NAW gegevens (HNAW)	16
3.3.1	Doelstelling	16
3.3.2	Resultaten	16
3.4	Historische verkeersgegevens (HVG)	16
3.4.1	Doelstelling	16
3.4.2	Resultaten	16
4	<i>Organisatiestructuur (dynamisch)</i>	17
4.1	Overzicht	17
4.2	Centrale Projectleiding	17
4.2.1	Rollen en verantwoordelijkheden	17
4.3	Stuurgroep	18
4.4	Projectteam	18
4.5	Klankbordgroep / Adviescommissie	19
5	<i>Inzet middelen</i>	20
6	<i>Communicatie</i>	21

1 Inleiding en achtergrond project

1.1 Aanleiding

In maart 2006 is de Dataretentie Richtlijn vanuit Brussel van kracht geworden. Zowel in aanloop van deze richtlijn in Brussel als ook als gevolg van deze richtlijn is bij de overheid gekeken naar de behoefte op dit gebied ten aanzien van de gegevens zelf en het proces van verstrekken. Ook de politiek heeft deze periode gebruikt om politieke randvoorwaarden aan te geven. Mede naar aanleiding van de evaluatie van de Telecommunicatiewet is besloten de aanbieders vroeg te betrekken in dit proces.

Veelheid marktpartijen

Het van kracht worden van de Dataretentie Richtlijn leidt ertoe dat ook bij Internet aanbieders verkeersgegevens bevroegd kunnen gaan worden. Het gaat hierbij om een groot aantal en veelal kleinere aanbieders. De huidige situatie waarbij alle individuele opsporingsteams de aanbieders kunnen benaderen voor een informatieverzoeken lijkt dan niet meer realistisch. In overleg tussen de overheid en marktpartijen zijn op basis van de conceptwet ideeën ontwikkeld om een vraagmakelaar in te richten om aan een groot aantal van gestelde randvoorwaarden invulling te kunnen geven. Dit is mede gebaseerd op de goede ervaring met het CIOT-systeem (voor het bevragen van NAW-gegevens) zowel bij de behoeftestellers als ook bij de aanbieders.

Statistiek

Naast een generieke beschrijving van de systemen met bijbehorende elementen waar de richtlijn op van toepassing is, eist Brussel dat er van de bevestigingen en de resultaten statistiek wordt bijgehouden, zodat evaluatie mogelijk is. Een onderzoeksvraag kan aan meerdere aanbieders worden gesteld. Ook informatie uit het onderzoek gewenst is bij de registratie. Het is hierdoor niet haalbaar deze registratie taak bij de aanbieders neer te leggen. Het verhogen van de administratieve werkdruk bij de opsporing is in strijd met afspraken om dit juist te verlagen. Het Openbaar Ministerie heeft ook aangegeven niet instaat te zijn een dergelijke administratieve taak in te kunnen vullen. Door bundeling van de vragen en antwoorden via een vraagmakelaar lijkt deze eis vanuit Brussel betrekkelijk eenvoudig realiseerbaar.

Politiek

De tweede kamer geeft aan dat de implementatie een minimale belasting voor het bedrijfsleven dient te geven. Verder spelen privacy en proportionaliteitswaarborgen een grote rol. Het beperken van het aantal bevestigende partijen tot één met eenduidige afspraken beperkt de inspanningen die nodig zijn bij de aanbieders.

Behoeftestellers

De behoeftestellers en opsporingsdiensten stellen vast dat de huidige manier van bevragen en beantwoording verre van efficiënt is. (NB: Nederland kent formeel drie behoeftestellers: de MIVD, de AIVD en het OM. De opsporing geeft invulling aan de uitvoering van onderzoeken voor het OM. Formeel dient het OM de behoefte aan te geven waar in de praktijk dit vaak ook aan de opsporingsdiensten wordt overgelaten.) Een veelheid van formaten met processen die nog op een handmatige aanpak zijn gebaseerd. De privacy van de bevroegde is hierbij beperkt. De uitbreiding door de richtlijn met Internetaanbieders geeft de verwachting dat de situatie hierdoor alleen maar verslechterd. Een vraagmakelaar geeft mogelijkheid

om de vertrouwelijkheid van de vraag te verhogen voor de onderzoeker en de privacy voor de onderzochte.

Aanbieders

De aanbieders maken zich vooral zorgen over kosten die voor de implementatie van de wet gemaakt moeten worden. Met name de grote aanbieders hebben een bedrijfsbelang om zelf ook toegang te houden tot de opgeslagen gegevens. Met privacy als argument wordt men gesteund om niet verplicht te worden de gegevens bij een derde of de overheid op te slaan. Een vraagmakelaar beperkt het aantal bevestigende partijen tot één waardoor eenduidige afspraken mogelijk zijn. Een vraagmakelaar kan als onafhankelijke partij ook meerdere kleine aanbieders opslag- en bevestigingsfaciliteiten bieden wat tot een kostenbeperking leidt voor de marktpartijen en tot een betere afscherming van de onderzoeken voor de overheid.

Marktontwikkeling

De huidige praktijk is met name gericht op informatie van de telecommunicatiesector, vaste en mobiele telefonie. De Internetkant heeft nog een onderbelichte rol in de onderzoeken en de praktische ervaring. De telecommunicatiesector is aan grote veranderingen onderhevig. De verwachting is dat binnen 3 tot 5 jaar er geen telecommunicatie in de huidige zin meer bestaat. De telecommunicatie zal opgaan als toepassingen op het Internet, het zullen IP-applicaties worden. Aandacht zal nodig zijn om de balans tussen de huidige operationele behoefte en praktijk van de nabije toekomst te waarborgen bij de implementatie van dit project.

1.2 Mandaat: Verkeerstoren & Dataretentie

In het overleg van 31 oktober 2008 tussen de 3 DG's is gesproken over de Verkeerstoren en Dataretentie. Het concept Verkeerstoren behelst een model om te komen tot een convergentie van informatiestromen ten behoeve van het (brede) veiligheidsdomein. Voorgesteld wordt een programmatische aanpak om tot een gewenste convergentie van informatiestromen te komen.

Deze programmatische aanpak kent twee sporen:

1. inventarisatie-deel : de Verkeerstoren
Inventarisatie van de behoeftestelling en een inventarisatie van lopende of bestaande informatieprocessen. Dit heeft betrekking op het brede concept van de Verkeerstoren
2. praktische invulling : Dataretentie
De praktische invulling behelst een start met de implementatie van dataretentie naar het CIOT-concept en het maken van een business case voor geautomatiseerde uitwisseling naar CIOT-model van verkeersgegevens van telecommunicatie. Bank gegevens kunnen hierna volgen.

De inventarisatieronde gaat over de behoefte van alle operationele diensten en de lopende of bestaande informatieprocessen en de ontwikkeling daarin. Uit de inventarisatie moet duidelijk worden wat de dominante problemen zijn. Van daaruit kan gekeken worden naar mogelijke oplossingen. Daarbij wordt aangetekend dat op macro niveau alles hetzelfde kan lijken, maar dat de praktijk kan uitwijzen dat de verschillen te groot zijn om de informatieprocessen eenduidig te organiseren. Wel wordt het belang ingezien om meer te coördineren in de bestaande en in te richten informatieprocessen. Er worden nu te vaak keuzes gemaakt zonder deze in een context te plaatsen.

2 Projectdefinitie

2.1 Probleemstelling

2.1.1 Korte beschrijving huidige situatie

In een aantal steekwoorden kunnen we samenvatten welke uitdagingen (problemen) er worden ondervonden in de bevraging van gegevens op dit moment:

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

2.2 Betrokken partijen

	Wetgeving	
	Financiën	
BZK	Beleid Handhaving	
	Financiën	
Overleggen / fora		
3 DG overleg	Opdrachtgever	
PIDS		
Platform 13	Klankbordgroep	met aanbieders
OOI	Klankbordgroep	met operationele uitvoering
Informatie Makelaars		
CIOT	Projectgroep	
ULI	Projectgroep	
Behoeftestellers		formeel & uitvoerend
OM	Projectgroep	
Politie	??	
BOD's		
<i>Inlichtingendiensten</i>		
MIVD	Projectgroep	
AIVD	Projectgroep	
<i>Bijzondere opsporingsdiensten</i>		
FIOD (Financien)		
SIOD (SoZa)		
AID (Landbouw)		
IOD (VROM)		
<i>Overige</i>		
KLDP		
Dienst Nationale Recherche		
KMAR (Koninklijke Marechaussee)		
Rijksrecherche		
OM/Landelijk Parket		
Korps Landelijke Politiediensten Centrale 112		
Aanbieders		
Telecom aanbieders	Klankbordgroep	
ISP aanbieders	Klankbordgroep	

2.3 Doelstellingen

De doelstelling voor dit project is:

Alternatieve haalbare voorstellen ontwikkelen om historische verkeersgegevens (HVG) en de historische NAW-gegevens (HNAW) voor de I&V- en opsporingsdiensten geautomatiseerd te ontsluiten.

2.4 Projectbereik

Dit project richt zich op het ontwikkelen van de 2 voorstellen en laat zoveel mogelijk de reguliere en operationele (dagelijkse) gang van zaken met rust. Het heeft dan ook een 'van binnen naar buiten' karakter: het reikt de voorstellen aan aan de

diverse gremia / organisaties om hiermee vervolgens aan de slag te gaan. Natuurlijk zal er een sterke informatie behoefte zijn om dit project te kunnen vormgeven. Ook is het logisch dat er een sterke koppeling tussen de dagelijkse operationele tactische zaken en de langere termijn voorstellen die dit project genereert. Daarom wordt er zoveel mogelijk gecommuniceerd om iedereen op de hoogte te houden en de 'verwachtingen te managen'. Hiervoor zal ook zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van de reguliere kanalen, zoals Platform 13 en PIDS, en de deelnemers aan dit project, zoals EZ richting OPTA.

Een aantal voorbeelden van wat er NIET onder dit project valt:

- Alle operationele dagelijkse zaken op dit gebied
- Inhoud van het koppelvlak behoeftestellers/aanbieders
- Vergoedingssystematiek. De vergoedingssystematiek een groot onderwerp waaraan m.n. BZK invulling geeft. Wellicht dat in de businesscases voorstellen worden gedaan voor een adequate vergoeding (systematiek) voor de nieuwe situatie.
- Handhaving, toezicht en registratie, rapportage.

2.5 Afhankelijkheden

PM volgt

3 Aanpak en planning

3.1 Nadere analyse en ontleding

Er zijn thans onderscheiden onderdelen:

- A. Historische NAW gegevens (HNAW)
- B. Historische verkeersgegevens (HVG)
- C. Perspectief Verkeerstoren / Informatiemakelaar

De eerste 2 onderdelen geven invulling aan het "praktische deel", zoals bedoeld in het 3 DG-overleg. Het project gaat over deze eerste 2 delen.

Een aantal initiele observaties kunnen hierbij worden gemaakt:

HNAW

- Kan pas starten na aanname wetsvoorstel
- Niet veel verschillen van inzicht en belang bij de stakeholders zijn verwacht
- Dit lijkt op eerste gezicht technische uitvoerende klus
- Kan in principe separaat en relatief snel uitgevoerd worden
- Opdrachtgeverschap voor de uitvoering dit onderdeel kan bij het CIOT liggen
- Financiën lijken beschikbaar en zijn (relatief) beperkt

HVG

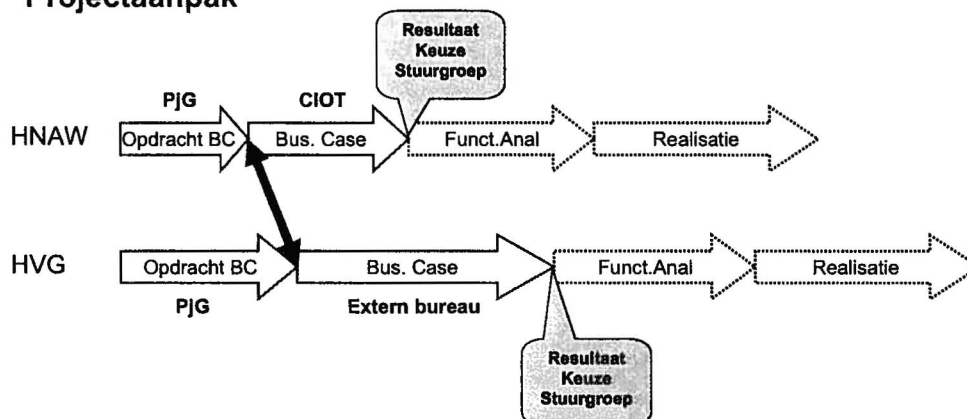
- Er liggen verschillende inzichten en belangen op dit onderdeel.
- Een deel van de, historische, verkeersgegevens wordt thans al verzorgd door het ULI
- Er worden ook verschillen van inzicht in vorm en uitvoering met de aanbieders verwacht.
- Ideale technische oplossing is nog niet bepaald
- Er zijn studies (VKA en door de markt) geweest naar de ideale oplossing voor geautomatiseerde ontsluiting. Deze lopen nogal uiteen.
- De dominante onderdelen van dit traject zijn:
 - Financieel
 - Juridisch & wet -en regelgeving
 - Inhoudelijk
 - Technisch (ICT)
- Eerst is een onderzoek naar vorm en vaststellen vorm noodzakelijk
- Opstellen van een zorgvuldige Business Case is essentieel en uitdagend

3.2 Globale aanpak

Het voorstel is om Historische NAW-gegevens (HNAW) en Historische verkeersgegevens (HVG) in de eerste fase met elkaar op te laten trekken zodat ze gezamenlijk en voorzien van een afgestemde opdracht (scope) kunnen starten.

Echter, inhoudelijk en technisch zijn zij beiden verschillend. Voor project HVG verwachten wij veel meer voorbereiding nodig te hebben dan voor HNAW. Na de afronding van fase 1 zullen beiden projecten een andere snelheid kennen.

Projectaanpak

3.3 Historische NAW gegevens (HNAW)

Het uitbreiden van de actuele NAW gegevens, zoals ze op dit moment door het CIOT worden verstrekt kan in de "lijn" worden uitgewerkt. Het is een uitdagende maar voornamelijk 'technische' operatie. Natuurlijk zullen er ook diverse juridische, vanuit wet -en regelgeving, inhoud en privacy, activiteiten ondernomen moeten worden.

Opdrachtnemer hiervan zal het CIOT zijn.

3.3.1 Doelstelling

Alternatieve haalbare voorstellen ontwikkelen om de historische NAW-gegevens (HNAW) voor de I&V- en opsporingsdiensten geautomatiseerd te ontsluiten.

3.3.2 Resultaten

1.	Opdracht voor Business Case (BC) HNAW	juni 2009
2.	Geaccepteerde Business Case (BC) HNAW	september 2009
3.	Dekkingsvoorstel voor BC HNAW	september 2009
4.	Go - No Go door Stuurgroep	oktober 2009

3.4 Historische verkeersgegevens (HVG)

3.4.1 Doelstelling

Alternatieve haalbare voorstellen ontwikkelen om de historische Verkeersgegevens (HVG) voor de I&V- en opsporingsdiensten geautomatiseerd te ontsluiten.

3.4.2 Resultaten

1.	Opdracht voor Business Case (BC) HVG	juli 2009
2.	Opdracht extern onderzoek	juli 2009
3.	Geaccepteerde Business Case (BC) HVG	november 2009
4.	Dekkingsvoorstel voor BC HVG	november 2009
5.	Go - No Go door Stuurgroep	december 2009

4 Organisatiestructuur (dynamisch)

4.2 Centrale Projectleiding

4.2.1 Rollen en verantwoordelijkheden

Projectleider

De projectleider is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten die zich binnen dit project worden uitgevoerd. Hij legt verantwoording af aan de opdrachtgever en rapporteert aan de opdrachtgever over de voortgang.

PM

Projectsecretaris

Het takenpakket zal bestaan uit:

- Voeren van projectsecretariaat
- organiseren van vergaderingen, stukken verzamelen en verspreiden
- agenda's maken en notuleren van diverse overleggen
- onderhouden (online) project-archief/projectdossier
- eerste aanspreekpunt voor algemene zaken
- ondersteuning bij opzetten en onderhouden overall planning
- ondersteuning bij voortgangsbewaking en bij het opstellen voortgangsrapportages
- ondersteuning externe inkoop en financiële afhandeling
- overzicht en coördinatie op openstaan actiepunten centrale projectleiding houden

Juridisch adviseur

Het takenpakket zal bestaan uit:

- Ondersteunen van totstandkoming project.
- Assisteren van de projectleider in het leidinggeven aan het project, m.n. op de juridische aspecten ervan.
- Het juridisch ondersteunen en beoordelen bij het opstellen van de business case HVG en HNAW

Inhoudelijk projectlid

Het takenpakket zal bestaan uit:

- Ondersteunen van totstandkoming project.
- Assisteren van de projectleider in het leidinggeven aan het project, m.n. op de inhoudelijke aspecten ervan.
- Het assisteren in het opstellen van het inhoudelijke deel van de opdracht voor de BC's
- Het inhoudelijke monitoren van de voortgang van de ontwikkeling van de BC's
- Het adviseren bij het opstellen van de business cases.

Financieel adviseur

Het takenpakket zal bestaan uit:

- Ondersteunen van totstandkoming project.
- Assisteren van de projectleider in het leidinggeven aan het project, m.n. op de financiële aspecten ervan.
- Het monitoren (en controleren) van de besteding aan het deelproject HNAW
- Het ondersteunen en beoordelen bij het opstellen van de business case HVG.
- Het opstellen van een dekkingsplan(nen) voor de verschillende business cases HVG

ICT Adviseur

Zijn takenpakket zal bestaan uit het:

- Ondersteunen van totstandkoming project.
- Assisteren van de projectleider in het leidinggeven aan het project, m.n. op de ICT aspecten ervan.
- Analyseren van relevante ontwikkelingen op ICT-gebied.
- Het adviseren over deze ontwikkelingen
- Het ondersteunen bij het opstellen van proces –en informatie analyses.
- Adviseren ten aanzien van ontwerp en inrichting van applicaties.
- Adviseren over ontwerp en inrichting van ICT-componenten rekening houdende met architectuur- en beleidskaders
- Verzorgen van kennisoverdracht

4.3 Stuurgroep

Rol

De stuurgroep geeft sturing aan het hele implementatieproces en de werkzaamheden van het projectteam.

Samenstelling

Vertegenwoordiging van de projectgroep op directie niveau

██████ gedelegeerd opdrachtgever

Projectleider (CPL), geen lid maar is wel aanwezig bij de overleggen.

4.4 Projectteam

Rol

- Aansturen centraal project
- Afstemmen voortgang
- Vaststellen centrale strategie
- Adviseren stuurgroep

Samenstelling

4.5 Klankbordgroep / Adviescommissie

5

Inzet middelen

[illegible]

6 Communicatie

Omgevingsanalyse volgt binnenkort

